

## Ο ΕΚΛΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

## Α'.

Οὐδὲν οὐράνιον φαινόμενον προεμήνυσε τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ἐμφάνισιν τοῦ μικροῦ Δράκου, πρώτου καρποῦ τῶν γάμων τῆς Ἀσπασίας Σαράντη καὶ τοῦ Σιδέρη Τριάντη.

— Φτηνὰ τὴν γλύτωσα! Ἐξεφώνησεν ἑξαλλος ὁ εὐτυχὴς πατήρ, ἐπὶ τῷ ἀγγέλματι ὅτι ἡ σύζυγός του ἔτεκεν ἄρρεν. — Νὰ λοιπὸν τώρα ὁ καλὸς σου Σιδέρης μπαμπᾶς! ἔχομε καὶ γυιό! . . . Εὐλογητὸς ὁ Θεός! Ἄν ἔχη φωνὴ τὸν κᾶνω δάσκαλο, ἂν ἔχη καρδιὰ τὸν κᾶνω στρατιωτικό, ἂν δὲν ἔχη—γυατρό, ἂν ἔχη ποδάρια τὸν κᾶνω δικηγόρο, καὶ ἂν μαζὺ μὲ τῶν ποδαριῶν τῇ χάρῃ εἶναι καὶ ἴλιγάκι καπάτσος τὸν κᾶνω πολιτικό! . . . Ἀλλὰ νὰ ἰδοῦμε θὰ παίρνῃ κι' ἀπὸ λόγια; θὰκούῃ τῆς συμβουλῆς τοῦ γέρω-Τριάντη; . . . αἱ! ἂν ἀκούῃ πάλι, ἂν δὲν ἀκούῃ κακὸ τοῦ κεφαλιοῦ του θὰ κάμῃ. . . τὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς τὸν κρατῶ στὸ μαγαζί.

Ὁ κύριος Σιδέρης Τριάντης ἦτο οἰνοπώλης.

## Β'.

Ὁ ἀδικηθεὶς ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης ἐθνικὸς ποιητὴς Φαέθων Πηγασιδῆς τακτικὸς πελάτης τοῦ κυρ-Σιδέρη—εἰς τὸ οἰνοπωλεῖον τοῦ ὁποῖου παρασκευάζονται καὶ εὐωδέστατοι μεζέδες—ἐχρησίμευσεν ὡς ἀνάδοχος, ὠνόμασε δὲ τὸν νεαρὸν Δράκον Ζέφυρον· εἰς τὸν οἰκογενειακὸν ὅμως κύκλον, εἰς δὲν δὲν ἐγένετο μεγάλη χρῆσις τῆς καθαρευούσης, ὠνομάζετο Ζαφείρης καὶ θεωπευτικῶς Ζαφειράκης.

ὑπὸ τὸ τελευταῖον μάλιστα τοῦτο ὄνομα ὀλίγῳ μετὰ ταῦτα ἦτο πασίγνωστος εἰς ἅπασαν τὴν συνοικίαν, ἣν πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ἠνώχλει.

Ὁ Ζαφειράκης ἦτο φόβητρον τῶν κατοικιδίων ζώων, ἐν τῇ καταδιώξει δὲ τῶν γαλῶν ἰδίως ἦτο ἀπαραμίλλος, ἀναρριχώμενος εἰς τὰς μάνδρας, λιθοβολῶν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, πηδῶν ἀπὸ στέγης εἰς στέγην καὶ μὴ φειδόμενος τῶν ταλαιπωρῶν κεραμιδιῶν, ἅτινα ἀσπλάγχχνως διὰ τῶν ποδῶν του κατεμωλώπιζε. . .

## Γ'.

Τὰ ἔτη παρήρχοντο καὶ ὁ Ζαφειράκης ἐμεγάλωνεν.

Ἐκ νεαρωτάτης ἡλικίας του ἐδείκνυε τὸν διὰ τὴν πολιτικὴν προορισμὸν του. Εἰς τὸ οἰνοπωλεῖον εἶχε κατακτήσει τὴν γενικὴν συμπάθειαν. Ζαφειράκη ἀπὸ δῶ, Ζαφειράκη ἀπὸ κεῖ, καὶ ὁ Ζαφειράκης πανταχοῦ παρὼν τοῦ ἐνὸς ἐσφιγγε τὴν χεῖρα, τοῦ ἄλλου ἐθώπευε τὴν ῥάχιν, τὸν τρίτον ἐνηγκαλίζετο, ἐνῶ προσημειδία πρὸς τὸν τέταρτον προσφωνῶν τὸν πέμπτον καὶ ῥίπτων προστατευτικὸν βλέμμα μετὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς πρὸς τὸν ἕκτον. . . Κῆπου-κῆπου δέ, ὡς λέγεται, κατὰ νυκτερινὰς ὥρας, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ πατρὸς του, συνέκρουε καὶ τὸ κύπελλον πρὸς ἀπομεμονωμένον τινὰ καὶ ἰδιαιτέρας εὐνοίας πελάτην.

Βλέπων ὁ εὐτυχὴς πατήρ τὸν ἐνθουσιασμὸν δὲ διηγεῖρεν ὁ υἱὸς του ἠτένιζεν ὑπερφάνως τὸν πολιτευτὴν τοῦ μέλλοντος, καὶ «ὦχ! νὰ μοῦ ζήσῃ!» ἀνεφώνει ἡδέως, ἐνῶ ἔβαζε μὲ τὰ ὁκτὰ στὰ ὅλα.

Τοῦ γενικοῦ ὅμως τούτου ἐνθουσιασμοῦ δὲν μετεῖχον καὶ οἱ ἀτυχεῖς διδάσκαλοί του, μάτην καταβάλλοντες ἀτρώτους κόπους καὶ μάτην ἐπινοοῦντες νέας μεθόδους πρὸς καλλιέργειαν τῆς κεφαλῆς του· ἀξιοσημείωτος δὲ πρὸ πάντων ἦτο ἡ ἀντίφασίς των πρὸς τοὺς ὑποδηματοποιούς καταγοητευμένους μὲ τὸν Ζαφειράκη, ἀτρόμητον καταναλωτὴν ὑποδημάτων.

Μὲ κόπους μὲ τρεχάματα, μὲ παρακλήσεις, μὲ πεισκέσια, μὲ ἀνχιμίζεις καὶ αὐτῆς τῆς νομοθετικῆς, ἐκτελεστικῆς καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας, μόλις κατορθοῦτο νὰ πηδᾷ ὁ Ζαφειράκης ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν. Ὁ κυρ-Τριάντης ὅμως οὐ μόνον δὲν δυσηρεστεῖτο ἐπὶ τούτοις, ἀλλὰ καὶ ὑπέθαλπε τοῦ υἱοῦ του τὰς τάσεις, κεκηρυγμένος ἐχθρὸς τυγχάνων τῶν γραμμάτων καὶ τῶν γραμματισμένων, οὓς ἀπὸ καρδίας ἐμίσει, καὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν φράσιν του, «δὲ βγαίνει τί ποτις».

— Ὁ γυιὸς μου—ἀπῆντα ὁ κυρ-Τριάντης στερεοτύπως εἰς τοὺς πολεμοῦντας τὰς θεωρίας του διδασκάλους—δὲν εἶνε γιὰ τόσο μικρὰ πράγματα· τί νὰ τὴν κᾶνῃ τὴν ὀρθογραφία! οὔτε ψωμί δίνει, οὔτε ὑπόληψι. Καλὰ τῷλεγε μὲ ἴμερα καὶ ὁ Μανώλης ὁ μπαγιατζῆς, αὐτὸς ἔκανε τὴ δουλειά του, καὶ ὁ κουμπάρος μου ἀπὸ κάτω, ὁ νονὸς τοῦ Ζαφειράκη, ἐμουρμούριζε καὶ τοῦ φώναζε «τοῦτο δὲν τὸ γράφουνε ἔτσι τοῦτο θέλει ἔτσι, ἐκεῖνο ἄλλῳ, ἀπάνω τὴν οὐρά, κάτω δὲν ξέρω τί», ὡς ποῦ χάνει τὴν ὑπομονή του κι' ὁ μαστρο-Μανώλης καὶ τοῦ λέει—γυατ' ἤξερε πῶς τὸ τζοῦζει ἴλιγάκι ὁ κουμπάρος—«μπρὲ ἀδερφέ! τί θὲς καλλίτερα ὁ οἶνος νὰ ἦναι μὲ οἶ καὶ νὰ ἦναι βιδάνιο ἢ μὲ ἡ καὶ νὰ ἦναι σῶζοιμο ἢ ἀπὸ στουπί;» Μίλησες ἐσύ; μίλησε κι' ὁ κουμπάρος. . . Τ' ἀκοῦς, κυρ-δάσκαλε; τ' ἀκούω νὰ λές. . .

Καὶ πρὸ τῆς ἀκαταμαχῆτου ταύτης λογικῆς ὁ διδάσκαλος ἀπεστομοῦτο.

Αἱ τοιαῦται σκηναὶ πολλάκις ἐπανελήφθησαν, μέχρις ὅτου ἔληξεν ἐπὶ τέλους τὸ μαθητικὸν στάδιον τοῦ Ζαφειράκη, κατωρθώθη δὲ νὰ κατακτήσῃ ἀπολυτήριον γυμνασίου, μεταβάς εἰς γυμνάσιον ἀπομεμακρυσμένης τινὸς ἐπαρχίας καὶ νὰ γίνῃ φοιτητὴς τῆς Νομικῆς.

## Δ'.

Πόσον τὰ πράγματα μετεβλήθησαν ἔκτοτε! Ἡ μεγάλη ἰδέα δὲν ἐψιθυρίζετο πλέον ἐν μυστικισμῷ, ἀλλὰ διεθρυλεῖτο ἐπίσημως καὶ στεντορεῖα τῇ φωνῇ. . . Ὁ Ζαφειράκης ἐνεκολπώθη τὸ πολιτικὸν στάδιον.

Ἡ Ἑλλάς πάντοτε ὑπῆρξε τυχερά.

Ἐπειδὴ ἡ οἰνοπωλικὴ τοῦ πατρὸς ἰγιότης ἐβλαπτε τὴν

ἐπιχείρησιν, ἐπωλήθη μετ' οὐ πολὺ τὸ οἶνοπωλεῖον ὅπως ἐστὶ καὶ εὐρίσκεται· ὁ κυρ-Τριάντης, ὅστις ἔκινε πλέον τὸν μεγάλον, μετήρχετο ἐμπόριον τοῦ ποδαριού· οὕτε ἐδέχθη νὰ μεταβῇ ὡς μέλος εἰς τὰς φοβεράς ἐκείνας συνεδριάσεις τῆς συντεχνίας τῶν οἶνοπωλῶν περὶ παρεμποδίσεως τῆς ἐφαρμογῆς τῆς νεωτέρας φορολογίας. Καὶ ὁ φοιτητὴς Ζαφειράκης—ὅστις δὲν ἦτο δὴ τόσον ἀνόητος νὰ χάσῃ τὸν καιρὸν του εἰς τὸ πανεπιστήμιον—εἰργάζετο δραστηρίως πρὸς ἀπόκτησιν φίλων, δημιουργίαν ἐπιρροῆς καὶ σχηματισμὸν βεύματος!

Ἀπὸ πρωῒας μέχρις ἐσπέρας μετέβαινεν ἀπὸ ὑπουργείου εἰς ὑπουργεῖον, ἀπὸ γραφείου εἰς γραφεῖον, ἀπὸ δικαστηρίου εἰς δικαστήριον καὶ ὑπνέει, ὡς ἔλεγε τοὺς συμπολίτας του. Συνεδρίαζεν ἡ ἀνωτάτη ὑγειονομικὴ ἐπιτροπὴ; παρὼν ὁ Ζαφειράκης· συνήρχετο στρατολογικὸν συμβούλιον; ἔμπροστινὸς ὁ Ζαφειράκης· στρατιώτης ἤθελεν ἄδειαν; ἀλλ' αἱ ἄδειαι ἀπηγορεύθησαν· ἄλλο μο νο π ά τ ι ὁ Ζαφειράκης. τὸν προσεκάλει μάρτυρα εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον. Εἰς τὸ πταισματοδικεῖον ἔδινε καὶ ἔπαρινε, ὅταν δὲ ὁ προστατευόμενος δὲν εἶχε νὰ πληρώσῃ τὸν δικηγόρον καὶ αὐτὸς κατὰ τύχην δὲν εἶχε νὰ ἐπάρῃ του, τότε προσεφώνει ἐπιχαρίτως «δοὐλεῦτε καὶ σεῖς, βρε παιδιά, γιὰ τὴν νεότητα», καὶ μὲ μίαν θωπεῖαν ἀντήμευε τὸν ἐκπεπληγμένον δικηγόρον. Εἰς τὸ πλημμελειοδικεῖον προσεπάθει νὰ ἔχῃ πάντοτε φίλους τοὺς συμπληροῦντας τὸ δικαστήριον δύο δικηγόρους· ἀλλ' ἂν κάποτε εἰς τὸ πλημμελειοδικεῖον ἀπετύγχανε, τοῦτο δὲν συνέβαινε εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον· ἐγνώριζε σχεδὸν ἅπ' ἔξω τὸν κατάλογον τῶν ἐνόρκων τακτικῶν καὶ μὴ παρελάμβανε τοὺς ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τακτικούς καὶ ὡς ἄλλος Βιργίλιος τοὺς ὠδήγει εἰς τοὺς σκοτεινοὺς καὶ ὑπογείους θαλάμους περιωνύμου οἶνοπωλείου, ὅπου τοὺς ἀνέμενε πλυσίφανες τὸ προγονικὸν γκιουβέτσιον.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἀναστολάς ἦτο μάννα, μένεα δὲ ἔπνεον ὡς ἐκ τούτου ἐναντίον του οἱ τοκογλύφοι· τὰς ἀνακοπὰς πλέον κατ' ἀποφάσεων καὶ βουλευμάτων, τὰς ἀδείας οἰκοδομῶν, καὶ τὰς οἰκοδομὰς ἄνευ ἀδείας, τὰς ἀναφορὰς παντὸς εἶδους καὶ πάσης κατηγορίας τὰς εἶχε παιγνιδάκι· ἀλλὰ τὸ στρατηγεῖόν του εἶχε στήσει κυρίως εἰς τὴν νομαρχίαν—ἀνέκαθεν ἐλαστικὴν καὶ ἐνδοτικὴν—ἐκεῖ τὰ ἐβόλεψε μὲν ἁπλῶς!

Δὲν παρήλθε πολὺς χρόνος καὶ ὁ Ζαφειράκης οὐδέποτε ἐξήρχετο τῆς οἰκίας τοῦ κολοβόου· ἀστοί, χωρικοί, στρατιῶται, φουστανελλοφόροι, βρακοφόροι κ. λ. ἀπετέλουν τὴν τερατώδη οὐράν του. Ἡ οὐρά αὕτη κατελάμβανε πᾶσαν τὴν κλίμακα τῶν δημοσίων καταστημάτων, ἀνέμενε δὲ τοὺς χρησμούς τοῦ Ζαφειράκη εἰσελθόντος εἰς τι γραφεῖον καὶ συνδιαλεγόμενου τίς οἶδε περὶ τίνος. . . Ἀλλὰ ἰδοὺ ὁ Ζαφειράκης ἐμφανίζεται μειδιῶν, τὰ τμήματα τῆς οὐρᾶς συγκινούνται, συνταράσσονται καὶ ἀνορθοῦνται· νεύει πρὸς ἓνα ἐξ αὐ-

τῶν καὶ ὁ εὐτυχὴς πλησιάζει· ὁ Ζαφειράκης στηρίζει ἐλαφρῶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου του καὶ τῷ λέγει ἐμπιστευτικῶς.

— Δύσκολα, πολὺ δύσκολα τὰ πράγματα. . . κάποιος κρυφὰ μᾶς σκάθει τὸ λάκκο. . .

— Ὁ ἄτιμος ὁ. . .

— Σώπα. . . ἡσύχασε καὶ θὰ τὰ μάθωμε· πηγαινέ τώρᾳ στὴ δουλειά σου, καὶ ἄφησέ με ἑμένα· μὴ σὲ μέλη.

Καὶ τὸ εὐτυχὲς τῆς οὐρᾶς τμήμα ἐπανήρχετο ὀπισθοβατικῶς εἰς τὴν θέσιν του.

Παρόμοιαι σχεδὸν σκηναὶ ἐπανελαμβάνοντο καὶ με τοὺς λοιπούς, ποικιλλόμεναι διὰ νέων πάντοτε ὑπεκφυγῶν καὶ τερτίπιων, στεφομένων ὑπὸ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν ἀνθρώπων του.

Οὐδεὶς ἐνυμφεῖτο χωρὶς νὰ λάβῃ τὰ συγχαρητήρια τοῦ Ζαφειράκη, οὐδεὶς ἐγένετο πατήρ χωρὶς νὰκούσῃ παρ' αὐτοῦ τὰ ὠραιότερα περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ τέκνου του ὄνειρα. Οὐδεὶς διωρίσθη εἰς θέσιν τινὰ χωρὶς νὰ μάθῃ τοῦτο παρὰ τοῦ Ζαφειράκη πρώτου, ἐπισκιάζοντος οὕτω τὸν ἐνεργήσαντα διὰ τὸν διορισμόν. Εἰς τὴν περίστασιν δὲ ταύτην μετεχειρίζετο τοιαύτας ἐκφράσεις, ὥστε ὑπεδείκνυε, χωρὶς νὰ τὸ εἴπῃ καθαρά, ὅτι καὶ αὐτὸς συνετέλεσεν εἰς τὸν διορισμόν, κλονίζων οὕτω τὴν εὐγνωμοσύνην τὴν ὀφειλομένην ὑπὸ τοῦ διορισθέντος πρὸς τὸν πράγματι διορίσαντα. «Ἐ! τί νὰ γείνη, ἔλεγεν, ἂν ἤμουν καὶ ἐγὼ βουλευτὴς θὰ ἔβλεπες τώρα τί νὰ σοῦ κάμω, ἂν καὶ... ἂς ἦναι, τί νὰ τὰ λέμε... σὺ ἔχεις φίλους καὶ φίλους. . . Ὁ Α. σὲ διώρισε, δὲν λέγω ὅχι, ὅταν τῷ μαθα μάλιστα πῶς φέρουν μερικαὶς δυσκολαίαις πῆγα εὐθύς· μοῦ εἶπε καθαρά ὁ τμηματάρχης τί τρέχει... ἔξερεις, ὁ τμηματάρχης εἶναι πατρικός μου φίλος... τοῦ ὅστιοῦ μας ἀνθρώπου· ὅτι θέλουν αὐτοὶ κάνουν σήμερ'α τοὺς συχαίνεται τοὺς βουλευτάς 'σάν τῆς ἁμαρτίας του· μὰ τί νὰ κάμῃ, στὰ κρυφὰ ὅσο 'μπορεῖ τοὺς πολεμᾷ· ἀφοῦ λοιπὸν τὸν στενοχώρησα πολὺ μοῦ εἶπε «καλὰ, φίλε μου. ἂς ἦναι, θὰ γείνη» μὰ πάλι 'ποῦ θὰ τὸ πάρῃ ἀπάνω του ὁ βουλευτὴς Α. ἀποκτᾷ ἓνα φίλον ἀπὸ τοὺς γερούς»· καὶ ἐγὼ τοῦ εἶπα «γι' αὐτὸ μὴ σὲ μέλη, ἔχει δουλέψῃ ὁ Σταυράκης γιὰ τὸν Α. ποῦ δὲν τοῦ τὸ ξεπληρόνει καὶ πρέσβυ νὰ τὸν κάμῃ». Τί λές, Σταυράκη, καλὰ δὲν τοῦ εἶπα;

— Ναί, δὲν σοῦ λέω ὅχι, μὰ κι' ὁ καῦμένος ὁ Α. μ' ἐδούλεψε καλὰ.

— Μὰ ποὺς λέγει ὅχι; τὸν ἐδούλεψες. σ' ἐδούλεψε, ἔτσ' εἶν' αὐτὸς ὁ κόσμος· αὐτὸν χέρι νίβει τ' ἄλλο καὶ τὰ δύο τὸ πρόσωπο... λοιπὸν καὶ εἰς ἀνώτερα, κύριε Σταυράκη..

Καὶ μὲ μίαν θωπεῖαν εἰς τὴν βράχιν ἀπεμακρύνετο αὐτοῦ.

Οὐδεὶς ἐορτάζων τοῦ διέφευγεν. Εἰς ὅλα τὰ μνημόσυνα παρειαρισκόμενος διεσκεύαζε θλιβερῶς τὴν φυσιογνωμίαν του, τοὺς δὲ νεκροὺς ἠκολούθει μέχρι τάφου ἀναλυόμενος εἰς δάκρυα καὶ ἐκπέμπων χείμαρρον παρηγορητικῶν ἐκφράσεων.

Ἐλησμονήσαμεν ὅμως τῆς κομπαριᾶς, τὴν κυριωτάτην πη-

γὴν τοῦ ἐκλογικοῦ πλούτου. Δὲν παρήρχετο ἐβδομάς χωρὶς νὰ στεφανώσῃ ἐν τῇ πόλει καὶ ἰδίως ἐν τοῖς χωρίοις ἢ νὰ βαπτίσῃ τόσα δὲ φωτὶκὰ ἐβράβυντο εἰς τὴν οἰκίαν του, ὥστε ὡμοιάζεν ἐργοστάσιον.

Μόλις κατάρθου νὰ τοῦ περισσεύῃ μία ὥρα, καθ' ἣν νὰ ἐπιδίδῃται εἰς τὴν βαθεῖαν μελέτην τοῦ προσφιλοῦς τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου· οὐδέποτε ἔφαγε μέχρι τέλους, ἀλλ' ἠγειρέτο εὐθὺς ἐπὶ τῷ ἀκούσματι ἐπισκέπτου, τὴν δὲ πρωΐαν ὁ ἐρχόμενος λίαν πρωτὶ εἰσήγετο εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ὕπνου του...μετὰ δύο λεπτά ἐνεδύετο, καὶ...δρόμο.

Τίς γνωρίζων τὸν Ζαφειράκην δύνανται νὰ δι᾽σχυρισθῇ, ὅτι δὲν ὑπάρχει τὸ ἀεικίνητον ἐν τῇ φύσει ;

Ε'

Κατ' ἀρχὰς τὰς τοιαύτας ἐνεργείας τοῦ Ζαφειράκη εἰρωνικῶς παρηκολούθει τὸ κοινόν, καὶ μειδιάματα ὅχι τόσον ἐνθαρρυντικὰ ἐξετοξεύοντο ὅπισθέν του· τινὲς μάλιστα τολμηρότεροι ἐξεφράζοντο ἐνώπιόν του.—«ὦχ! τί νὰ γείνη! τί νὰ κάμω!—ἀπὴντα—μπῆκα στὸ χορὸ, πῶς ν' ἀφήσω τοὺς φίλους μου!» καὶ γελῶν ἀπεμακρύνετο.

Τὸ αὐτὸ ὅμως δὲν συνέβαινε καὶ εἰς τὸν πατέρα του, ὅστις ἐνόει νὰ συζητήσῃ. Ὁ Κύρ-Σιδέρης ἦτο κοινοβουλευτικώτατος.

—Βρὲ ἀδερφέ! τί τὰ βάλατε μὲ τὸ γυιὸ μου, τί τοῦ λείπη!; Ὁ γυιὸς μου εἶναι θερίο μονάχο, καὶ θὰ τὸ ἰδῇτε μὴ μ' ἐρα...Δὲν ἔξερει, λέει, γράμματα!...ποῖος τὰ λέει αὐτά! Ἄλλ' ἄς ποῦμε γιὰ μὴ στιγμὴ πῶς δὲν ἔξερει τί νὰ τὰ κάμῃ τὰ γράμματα! πολιτικὸς καὶ γραμματισμένος ἀκούστηκε ποτέ; ..Ἄλλα λένε τὰ βιβλία καὶ ἀλλοιώτικος εἶναι ὁ κόσμος· ποῖος γραμματισμένος ἐπρόκοψε; ὅταν ἓνα κεφάλι, ἀδελφέ, γεμίσῃ ἀπὸ γράμματα τί ἄλλο θὰ χωρέσῃ μέσα; γέμισε μὴ κάμαρα βιβλίων· ἔ!...ποῦ θὰ σταθῇ, ἀδερφέ;...ποῦ θὰ βάλῃς κ' ἓνα φίλο σου νὰ κάτῃ, νὰ πῆς δυὸ λόγια, νὰ πᾶν ἢ πίκραις κάτω;...

Καὶ δὲν ἐπρόφθανε νὰ τελειώῃ τὸν μονόλογόν του, ὅτε ἡ πλειονότης τῶν ἀκροατῶν παταγωδῶς ἐπιδοκιμάζουσα ἐπέβαλλε σιγὴν εἰς τὸν κατατροπωθέντα ἀπαισιόδοξον.

Ἄλλὰ καὶ ὁ Ζαφειράκης συνεζήτει ἐνίοτε, ἐπὶ θεμάτων ὅμως ὑψηλῆς πολιτικῆς. Εἰς τὰς χεῖράς του ἔπαιζε πλέον τὴν πολιτικὴν τῆς Ἀγγλίας, καὶ τὰς δολοπλοκίας τοῦ σιδηροῦ πρίγκηπος...αἰφνης δὲ ἀπὸ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς μετεπήδα λάθρος εἰς τὰ ἐσωτερικά, καυτηριάζων «τὴν φαύλην διοίκησιν καὶ τὰ κυβερνητικὰ ὄργια».

ς'

Ὁ Ζαφειράκης ἠνδρώθη τὸ 30 ἔτος τῆς ἡλικίας του συνεπληρώθη ὁ καιρὸς τῆς συγχρομιδῆς ἐπέστη...Πατὴρ καὶ υἱὸς περιήρχοντο τὰς ἀγυῖας τῆς πόλεως ἐπαιτοῦντες ψήφους.

—Στὸ χέρι σας εἶναι, παιδιὰ μου, ἔλεγεν ὁ πατὴρ, εἰς τοὺς περικυκλοῦντας αὐτὸν ἐκλογεῖς...δοκιμάστε! καὶ μείψατε ἂν εἴμαστε ἄνθρωποι, θὰ τὸ γνωρίσωμε μὴ μ' ἐρα.

—Ἡ κυβερνητικὴ μηχανὴ ἔλεγεν ὁ υἱός, δὲν λειτουργεῖ κανονικῶς...ἐξετροχιάσθη...τὸ πηδάλιον τῆς πολιτείας κρατοῦσι χεῖρες ἀδέξια...ὁ λαὸς φορολογεῖται, καταπιέζεται, ταλαιπωρεῖται, καὶ πρέπει νὰ τὸν ἀγαπᾷ τις διὰ νὰ τὸν ἐννοῇ, νὰ τὸν ἐννοῇ διὰ νὰ τὸν ἀκούῃ, νὰ τὸν ἀκούῃ διὰ νὰ τὸν προστατεύῃ...Τὰ νέφη τοῦ πολιτικοῦ ὀρίζοντος προμηνύουσι θύελλαν...ἡδὴ ἀντηχοῦσιν ἀπομεμακρυσμένοι βρονταί, καὶ ἀλλεπάλληλοι ἀστραπαὶ προσβάλλουσι τοὺς μὴ τυφλώττοντας ὀφθαλμούς...δυστυχία ἂν ἐνσκήψῃ ὁ κεραυνὸς ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ οἰκοδομήματος, ὅπερ στερεῖται ἀλεξικεραύνου· καὶ τὸ ἀλεξικέραυνον εἶναι ὁ πολιτικὸς, ὁ ἀγαπῶν τὴν πατρίδα του...Τρέμετε, προδότες πολιτικοί, οἵτινες περὶ οὐδενὸς ἐμεριμνήσατε...καὶ ταπεινῶν τὴν φωνήν—Ἄν μὲ τιμήσῃτε διὰ τῆς ψήφου σας, ὅπερ βασιζόμενος ἐπὶ τῆς ἀγάπης σας κολακεύομαι νὰ πιστεύσω, θὰ ἀκούσῃτε καὶ θὰ ἰδῇτε...

Καὶ πάλιν ἐξαγριούμενος·

—Πρέπει νὰ ἀφαιρέσωμεν τὸ προσωπεῖον ἀπὸ τοὺς ὑποκριτάς· νὰ πετάξωμεν τὴν δοράν...

—Τὴν προβιά—ἐπεξήγησεν ὁ πατὴρ.

—Ναί, λέγω, νὰ πετάξωμεν τὴν δοράν, νὰ φανῇ ὁ ὄνος.

—Γάδ α ρ ος! προσέθεσεν ὁ πατὴρ ἐντόνως.

—Ζήτω τοῦ Ζαφειράτζη, ζήτω ω ω!.. ἐβόων οἱ ἐκλογεῖς.

Καὶ οὕτω διήρχοντο τὰς ἡμέρας τῶν προπαρασκευῶν.

Ὁ Ζαφειράκης—τὰς τελευταίας ἰδίως ἡμέρας—ἄλλοτε μόνος καὶ ἄλλοτε δορυφορούμενος ὑπὸ τοῦ πατρὸς του εἰσήρχετο ἀπὸ τοῦ καταστήματος εἰς κατάστημα, ἀπὸ καταγωγίου εἰς καταγώγιον καὶ διέσχισε τὰς πλατείας, χαιρετίζων τὰ πλήθη. . .

Ζ'.

Ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως ἔφθασεν. Οἱ ἀπαισιώτεροι κρεωπῶλαι καὶ καρραγωγεῖς ἀνέλαβον τὴν προστασίαν τῶν καλπῶν τοῦ ὑποψηφίου Ζαφειράκη εἰς τὰ ἐκλογικὰ τμήματα τῆς πόλεως, ἧς δὲν λέγομεν τὸ ὄνομα· οἱ ἐπισημότεροι δὲ κουμπάροι εἰς τὰ χωρία· ἐνῶ εἰς ἕκαστον τόπον ἐκλογῆς—ὅστις ἂν δὲν εἶναι ἐκκλησία, εἶναι ἀφεύκτως σχολεῖον—ἐκρύπτοντο ὡς ἐφεδρεία ἀνὰ δύο ἢ τρεῖς ἀτρόμητοι ραβδοῦχοι.

«Δόστε μας καὶ καὶ νέναν ψῆφο... ἐμεῖς ἔτσι κ' ἔτσι δὲ βγάνομε» ἦτο τὸ σύνθημα τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ζαφειράκη. . . καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι συνεσώρευον ψήφους ἐπὶ ψήφων, παρκαλοῦντες, φωνάζοντες, ἀπατοῦντες, ὑβρίζοντες, ταραττοντες, διαπληκτιζόμενοι. . . ὁ ὑποψήφιος ἔτρεχεν ἐφ' ἀμάξῃς ἀπὸ τόπου εἰς τόπον χαιρετίζων γνωστοὺς καὶ ἀγνωστούς. . . ὁ δὲ πατὴρ του ἐξεβιδώθη.

Ἡ ἡμέρα προσήγγιζεν εἰς τὴν δύσιν της. Κατὰ τὴν ὁμῶφνον μαρτυρίαν τῶν δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀντιπροσώπων καὶ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς



Ζαφειράκη διεκρίθησαν ἐπὶ ἐκλογικοῖς κατορθώμασιν, ἀποσπάσαντες τὰ ἐγκάρδια ἀπάντων συγχαρητήρια.

Η'.

Ἡ ψηφοφορία ἔληξεν· αἱ κάλπαι ἐκλείσθησαν· ἀνοίγεισαι δ' ἐκ νέου ἀνέδειξαν διὰ μεγίστης πλειοψηφίας βουλευτὴν τὸν Ζαφείριον Τριάντην, δωρήσασαι οὕτω πατέρα εἰς τὸ ἔθνος, υἱὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, προστάτην εἰς τὸν λαόν.

Αἱ ζητωκραυγαὶ ἀνεστάτωσαν τὴν πόλιν. . . ἡ οἰκία τοῦ νικητοῦ ἐκινδύνευσε νὰ καταπέσῃ· αἱ μουσικαὶ ἐθορύβουν μεμιγμέναι μετὰ τῶν ἀπαισιῶν ὑλακῶν τῶν κυνῶν, τῶν ὁποίων τὸ νευρικὸν σύστημα ἀσπλάγχχνως διετάραξαν. . . Ὁ ἐκλεκτός τοῦ λαοῦ ἀπήγγελλε λογίδρια μὴ ἀκούμενα. . . καὶ μόλις περὶ τὴν πρωΐαν κατώρθωσε ν' ἀναπαυθῇ ἐπ' ὀλίγον.

Θ'.

Περιχαρὴς ὁ Ζαφειράκης τὴν ἐπιούσαν περιέτρεχε τὴν πόλιν εὐχαριστῶν τοὺς πάντας.

Αἱ μητέρες συνεχαίροντο τὴν μητέρα του, καὶ οἱ πατέρες τὸν πατέρα του. Εἰς πάντας τοὺς υἱοὺς ὑπεδεικνύετο ὡς παράδειγμα ἀξιομίμητον. . .

Καὶ κᾶπου-κᾶπου μόλις ἤκουετο ἀκαταλογίστος τις, φθονερὸς καὶ ἰδιοτρόπος, ἀναφωνῶν ἐπὶ τῇ διαβάσει του :

— Μπρέ! τὸν χάχα!!

Δ. Γ. Κ.

Ὁ δαρνοστεφὴς τῆς «Καρδιάς» ποιητὴς καὶ ἰσάδελφος ἡμῶν φίλος κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλου ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ «Ἐστία» τὴν ἀνωτέρω κοινωνικὴν εἰκόνα ἣν καὶ ἡμεῖς εὐχαρίστως μεταφέρομεν ἐν ταῖς στήλαις τοῦ «Ἀπόλλωνος» πεποιθότες ὅτι θέλομεν ἐν πολυλαῖς εὐχαριοτήσεσιν τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ. Σημ. Διευθ.

## Ο ΒΕΛΙΣΑΡΙΟΣ (1)

Ὁ Βελισάριος, ἐπαίτων, ἐβάδιζε πρὸς παλαιὰν καὶ κατεστραμμένην ἑπαυλιν, ὅπου περιέμενεν αὐτὸν ἡ οἰκογένειά του. Εἰς τὸν ὁδηγὸν του εἶχεν ἀπαγορεύσει νὰ προσφέρῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ καθ' ὁδόν, ἀλλ' ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου του καὶ ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος αὐτοῦ διακεχυμένη εὐγένεια, ἤρκει ὅπως τὸν φανερῶσῃ. Ἀφικόμενος τὸ ἐσπέρας εἰς χωρίον τι, ὁ ὁδηγός του ἔστη πρὸ τῆς θύρας οἰκίας τινός, ἣτις καίτοι ἀπλῆ, εἶχε τι τὸ ἐπιδεικτικόν.

Ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐπανήρχετο, μὲ τὴν δίκειλλαν εἰς τὴν χεῖρα. Ἡ στάσις, τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ γέροντος τούτου ἐπέσυρον τὴν προσοχὴν του. Τὸν ἠρώτησε τίς ἦτο, Ἀρχαῖος στρατιώτης, ἀπεκρίνατο ὁ Βελισάριος. Στρατιώτης! εἶπεν ὁ χωρικός, καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνταμοιβή σας! Μεγίστη δυστυχία δι' ἓνα

(1) Ὁ Βελισάριος ἀχμάσας ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ ἦν ὁ πρῶτος ἥρωας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Περιπεσὼν ὁμως εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ αὐτοκράτορος ἐστερήθη τοῦ ἀξιώματός του, καὶ τυφλὸς περιήρχετο ζητῶν τὸν ἄρτον του.

ἡγεμόνα εἶνε, εἶπεν ὁ Βελισάριος, νὰ μὴ δύναται ν' ἀγοράσῃ τὸ αἶμα ὅπερ δι' αὐτὸν ἔχυσαν. Ἡ ἀπόκρισις αὕτη συνεκίνησε τὴν καρδίαν τοῦ χωρικοῦ, καὶ προσέφερεν ἄσυχον εἰς τὸν γέροντα.

Σᾶς παρουσιάζω εἶπε πρὸς τὴν σύζυγόν του γενναῖον ἄνδρα ὑπομένοντα θαρραλέως τὴν σκληροτέραν δοκιμασίαν τῆς ἀρετῆς. Φίλε μου, προσέθηκε, μὴ αἰσχύνησθε διὰ τὴν κατάστασίν σας ἐνώπιον ὑμῶν οἵτινες γνωρίζομεν τὴν δυστυχίαν. Ἀναπαύθητε, μετ' ὀλίγον θὰ δειπνήσωμεν. Ἐν τῷ μεταξύ εἰπέτε μοι παρακαλῶ, εἰς τίνας πολέμους παρευρέθητε. Ἐπολέμησα εἰς τὴν Ἰταλίαν κατὰ τῶν Γότθων, ἀπεκρίνατο ὁ Βελισάριος, εἰς τὴν Ἀσίαν κατὰ τῶν Περσῶν, εἰς τὴν Ἀφρικὴν κατὰ τῶν Βανδάλων καὶ Μαύρων.

Εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις, ὁ χωρικός δὲν ἠδυνήθη νὰ πνίξῃ βαθὺν στεναγμόν. Οὕτω, εἶπε, ἠκολουθήσατε τὸν Βελισάριον εἰς ὅλας τὰς στρατείας αὐτοῦ; — Μάλιστα, δὲν τὸν ἐγκατέλειψα ποσῶς — ὦ τὸν ἐξαιρετὸν ἄνδρα! ὅποια ψυχικὴ διάθεσις! ὅποια εὐθύτης! ὅποια μεγαλοφροσύνη! Ζῇ; ἐν τῇ ἐρημίᾳ μου οὐδὲν ἤκουσα περὶ αὐτοῦ ἀπὸ εἰκοσαετίας. — Ζῇ — Ἀ! ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῇ καὶ παρατείνῃ τὸν βίον του! — Ἀν ἤκουεν ὑμῶν θὰ συνεκινεῖτο διὰ τὰς ὑπὲρ αὐτοῦ εὐχὰς σας! Καὶ πῶς λέγουσιν ὅτι διάγει εἰς τὴν Αὐλήν; πανίσχυρος; λατρεύμενος ἀιαμφιβόλως; — Ἀλλοίμονον! γνωρίζετε ὅτι ὁ εὐτυχὴς φθονεῖται — Ἀ! πῶς ὁ αὐτοκράτωρ ἔδωκεν ἀκρόασιν εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ μεγάλου ἀνδρός; Οὗτος εἶνε ὁ προστάτης καὶ ἐκδικητὴς τοῦ κράτους του. — Εἶνε πολὺ γέρων! — Τί πειράζει; ἐν ταῖς συμβουλαῖς θὰ ἦνε, ὅποῖος ἦτο ἐν τοῖς πολέμοις, ἡ δὲ φρονησίς του, ἂν ἀκούωσιν αὐτοῦ, θὰ καταστῇ ὠφελιμωτέρα ἔσως τῆς ἀνδρείας του. Πόθεν ἐγνωρίσατε αὐτόν, ἠρώτησεν ἐν κατανύξει ὁ Βελισάριος. Ἀς καθήσωμεν εἰς τὴν τράπεζαν, εἶπεν ὁ χωρικός· θὰ μᾶς ἔφερε μακρὰν ἢ ἐρωτησίς σας.

Ὁ Βελισάριος δὲν ἀμφέβαλλε ποσῶς ὅτι ὁ ξενίζων αὐτὸν θὰ ἐχρημάτισεν ἀξιωματικὸς τοῦ στρατοῦ του, ὅστις εὐχαριστημένος ἐξ αὐτοῦ ὦν, τὸν ἐπῆνει. Ὁ χωρικός κατὰ τὸ δεῖπνον τὸν ἠρώτησε τὰ συμβάντα τῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἀνατολὴν πολέμων, χωρὶς νὰ λαλήσῃ περὶ Ἀφρικῆς. Ὁ Βελισάριος δι' ἀπλῶν ἀποκρίσεων ἠύχαρίστησεν αὐτὸν πληρέστατα. Πίωμεν, τῷ εἶπεν ὁ ξένος πρὸς τὸ τέλος τοῦ δείπνου, πίωμεν ὑπὲρ τῆς υἱείας τοῦ ὑμετέρου στρατηγοῦ, καὶ εἴθε ὁ οὐρανὸς νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τόσα ἀγαθὰ, ὅσα κακὰ μ' ἐπροξένησε! — Αὐτός! ὑπέλαθεν ὁ Βελισάριος, σᾶς ἐκακοποίησε! — Ἐπραξέ το καθόν του· δὲν παραπονοῦμαι διὰ τοῦτο. Ἀλλά, φίλε μου, θὰ ἴδῃτε ὅτι ἔπρεπε νὰ μάθω νὰ συμπονῶ τοὺς δυστυχεῖς. Ἀφ' οὗτου ἐστρατεύσατε κατὰ τῆς Ἀφρικῆς, εἶδετε τὸν βασιλέα τῶν Βανδάλων, τὸν ἀτυχῆ Γελίμερον, ὁδηγούμενον ἐν θριάμβῳ ὑπὸ τοῦ Βελισαρίου εἰς Κωνσταντινούπολιν, μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων του. Ὁ Γελίμερος ἐκεῖνος φιλοξενεῖ ὑμᾶς, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐδειπνήσατε. — Σεῖς ὁ Γελίμερος! ἀνέκραξεν ὁ Βελισά-